

Republica Moldova

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Aleksandr Pușkin, 52/A, MD-2005, mun. Chișinău, Tel: 022 823 901, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr.

din 2024

mun. Chișinău

**privind aprobarea termenilor și condițiilor aferente prestării serviciului
de flexibilitate prin stocare în conductă de către operatorul sistemului de transport al
gazelor naturale**

În conformitate cu prevederile pct. 590 - 598 din Codul rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă termenii și condițiile aferente prestării serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă de către operatorul sistemului de transport al gazelor naturale (se anexează).
2. Se abrogă Hotărârea ANRE nr. 495/2021 cu privire la aprobarea termenilor și condițiilor aferente prestării serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă de către operatorul sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Moldovatransgaz”.
3. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Departamentului gaze naturale și energie termică.
4. Prezenta Hotărâre se publică pe pagina electronică a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale.
5. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la notificarea acesteia.

Veaceslav UNTILA
Director general

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexei TARAN
Director

Alexandru URSU
Director

**Termenii și condițiile aferente prestării serviciului de flexibilitate
prin stocare în conductă de către operatorul sistemului de transport
al gazelor naturale**

I. Legislație aplicabilă. Termeni și noțiuni

1. Termenii și condițiile aferente prestării serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă de către operatorul sistemului de transport al gazelor naturale (în continuare - Termeni și condiții serviciu flexibilitate) sunt elaborați în conformitate cu prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (în continuare - Legea cu privire la gazele naturale), Codului rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019 (în continuare - Codul rețelelor), Raportului privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii de echilibrare, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 516/2024 (în continuare - Raport privind măsurile provizorii de echilibrare), Regulilor pieței gazelor naturale, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 534/2019 (în continuare - Regulile pieței gazelor naturale).

2. În sensul prezentului act se utilizează următorii termeni și noțiuni:

flexibilitate prin stocare în conductă - capacitatea de stocare a gazelor naturale în rețelele de transport oferită părților responsabile de echilibrare (PRE) de către operatorul sistemului de transport (OST) pentru compensarea dezechilibrului.

integritate a sistemului - starea unei rețele de transport a gazelor naturale inclusiv a instalațiilor aferente, în care presiunea și calitatea gazelor naturale nu depășesc limitele minime și maxime stabilite astfel încât transportul gazelor naturale să fie garantate din punct de vedere tehnic.

limite de funcționarea sistemului de transport gaze naturale în funcție de Line Pack (LP) - volumul /cantitatea efectivă de gaze naturale aflat/ă la un moment dat în sistemul de transport gaze naturale și se referă la intervalele de parametri tehnici și operaționali în care sistemul funcționează în condiții de integritate, siguranță, eficiență și stabilitate.

limita maximă de flexibilitate prin stocare în conductă – volumul/cantitatea maxim/ă de gaze naturale care poate fi stocat/ă (depozitat/ă) în rețelele de transport al gazelor naturale, în vederea ajustării pozițiilor de dezechilibru ale PRE. Aceasta este stabilită de către OST pe baza presiunilor, capacităților tehnice și operaționale, și definește plafonul până la care PRE pot accesa serviciul de flexibilitate fără a compromite integritatea sistemului.

II. Condiții de prestare a serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă

3. Serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă (în continuare - serviciu de flexibilitate) reprezintă un serviciu prestat de OST prin care se oferă posibilitatea PRE de a utiliza capacitatea de stocare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru compensarea dezechilibrului PRE provocat de diferența cantităților de gaze naturale livrate la punctele de intrare în rețelele de transport și celor alocate la punctele de ieșire din rețelele de transport ale OST, într-o zi gazieră.

4. Serviciul de flexibilitate poate fi prestat numai dacă au fost îndeplinite următoarele criterii cumulativ:

4.1 serviciul de flexibilitate este pus la dispoziție în mod transparent și nediscriminatoriu și poate fi oferit prin folosirea unor mecanisme concurențiale;

4.2 OST nu este nevoit să încheie contracte cu nici un alt operator al instalației de stocare sau operator GNL, în scopul prestării serviciului de flexibilitate;

4.3 veniturile generate de OST în urma prestării serviciului de flexibilitate sunt cel puțin egale cu costurile suportate sau care urmează să fie suportate pentru prestarea serviciului respectiv;

4.4 OST nu facturează unei PRE nici direct, nici indirect, pentru costurile suportate în urma prestării serviciului de flexibilitate în conductă, în cazul în care PRE respectiv nu îl contractează;

4.5 prestarea serviciului de flexibilitate în conductă nu are un impact negativ asupra comerțului transfrontalier.

5. Serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă se va presta reieșind din **limita maximă de flexibilitate prin stocare în conductă disponibilă** în rețeaua de transport, considerată ca nefiind necesară pentru îndeplinirea funcției de transport a gazelor naturale, conform evaluării OST.

6. Serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă este prestat ținând cont de limite de funcționare a sistemului de transport al gazelor naturale în funcție de Line Pack (LP), în corelare strictă cu respectarea condițiilor de siguranță, de fiabilitate și de eficiență fără a compromite siguranța și fără a afecta operarea sistemului de transport.

7. **Limita maximă de flexibilitate prin stocare în conductă** (L_{flex}) determinată de OST este de + **3,0 mil. m³**, echivalentul a **31 800 MWh**.

8. Capacitatea de stocare pentru fiecare PRE (P_{flex}^n) se va calcula de OST în dependență de cota de piață (C_{PI}^n) pentru luna precedentă și volumele gazelor naturale transportate la punctele de ieșire din rețeaua de transport al gazelor naturale spre rețelele de distribuție a gazelor naturale și/sau spre instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali racordați la rețeaua de transport al gazelor naturale (V_{PRE}^n) care se va determina după cum urmează:

$$P_{flex}^n = L_{flex} \times C_{PI}^n$$

unde,

C_{PI}^n va fi determinată pentru fiecare PRE care are încheiat contract privind prestarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă. Pentru PRE nr. 1 cota de piață (C_{PI}^1) se va calcula după următoarea formulă:

$$C_{PI}^1 = \frac{V_{PRE}^1}{\sum (V_{PRE}^1 + V_{PRE}^2 + \dots + V_{PRE}^n)}$$

unde,

V_{PRE}^1 – volumele/cantitățile transportate pentru PRE nr. 1 la punctele de ieșire din rețeaua de transport al gazelor naturale spre rețelele de distribuție a gazelor naturale și/sau spre instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali racordați la rețeaua de transport al gazelor naturale în luna precedentă.

$\sum (V_{PRE}^1 + V_{PRE}^2 + \dots + V_{PRE}^n)$ - suma volumelor/cantităților transportate la punctele de ieșire din rețeaua de transport al gazelor naturale spre rețelele de distribuție a gazelor naturale și/sau spre instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali racordați la rețeaua de transport al gazelor naturale de către toate PRE care au încheiat contract privind prestarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă.

9. OST va transmite lunar către fiecare PRE în parte, informația privind capacitatea de stocare (P_{flex}) determinată.

10. PRE va avea posibilitatea de a utiliza capacitatea de stocare a rețelilor de transport al gazelor prin stocarea inițială a dezechilibrelor de tipul excedent/pozitive și ulterior extragerea acestuia.

11. Cantitatea de gaze naturale stocată/extrasă conform serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă, (Q_f) va fi evidențiată separat în calcul dezechilibrelor zilnice.

12. Ca urmare a prestării serviciului de flexibilitate, cantitatea de dezechilibru, calculată pentru PRE în conformitate cu Raportul privind măsurile provizorii de echilibrare, va fi diminuată, în limita capacității de stocare.

13. Orice depășire a capacității de stocare disponibile pentru fiecare PRE se califică drept dezechilibru, se facturează și respectiv se achită în conformitate cu Raportul privind măsurile provizorii de echilibrare.

14. Utilizarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă nu presupune transferul dreptului de proprietate.
15. OST notifică PRE cu privire la modificările limitelor de flexibilitate prin stocare în conductă după coordonarea cu ANRE.
16. La determinarea plăților pentru neutralitate nu se aplică serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă.
17. Serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă va fi prestat în conformitate cu prevederile Capitolului IX din Codul rețelilor.
18. Prețul serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă va fi determinat de OST în conformitate cu pct. 597 din Codul rețelilor și contractului încheiat între părți.
19. PRE va achita contravaloarea facturii emise de OST pentru serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă conform prevederilor contractului încheiat între părți.

III. Metoda de determinare a cantităților aferente serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă

20. OST va determina zilnic dezechilibrul din rețeaua de transport creat de PRE care utilizează serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă (Q_D), conform Raportului privind măsurile provizorii de echilibrare, și cantitatea de gaze naturale stocată/extrasă conform serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă, după caz Q_f .
21. Cantitatea de gaze naturale aferentă serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă (Q_f) va fi determinată după cum urmează:
 - pentru prima zi gazieră a prestării serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă:

$$Q_f^1 = Q_D^1 \leq P_{flex}$$

- pentru zilele gaziere ulterioare:

$$Q_f^n = Q_f^{n-1} + Q_D^n \leq P_{flex}$$

22. OST va cuantifica tăcit valoarea Q_D la serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă, fără prezentarea de către PRE de a nominalizări/renominalizări aferente serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă.
23. Cantitatea aferentă Q_D și Q_f vor fi reflectate în calcul dezechilibrelor zilnice, care va fi transmis zilnic PRE de către OST în conformitate cu Raportul privind măsurile provizorii de echilibrare.
24. Valoarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă pentru fiecare PRE va fi determinată prin însumarea cantităților zilnice de gaze naturale Q_f înmulțit cu prețul serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă.
25. Cantitatea de gaze naturale pentru care a fost prestat serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă va fi reflectată în Actul de primire-predare a serviciilor prestate, semnat de către OST și PRE.

IV. Drepturile și obligațiile părților aplicabile raporturilor de prestare a serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă

26. OST este în drept:
 - 26.1 să încaseze contravaloarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă prestat.
 - 26.2 să înainteze PRE factura care constituie contravaloarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă.
 - 26.3 să modifice prețul serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă, notificând în prealabil PRE.
27. OST este obligat:
 - 27.1 să determine și să pună la dispoziția PRE informația cu privire la dezechilibrul zilnic al acestuia, care a fost reflectat la serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă.
 - 27.2 să prezinte la cererea PRE, accesul la datele/documentele care au stat la baza întocmirii facturilor.
 - 27.3 să răspundă și să soluționeze sesizările PRE, referitoare la prestarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă prestat, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

28. PRE este în drept:

- 28.1. să solicite și să primească informațiile cu privire la dezechilibrul zilnic, care a fost reflectat la serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă conform procedurilor prevăzute de reglementările în vigoare.
- 28.2. să efectueze echilibrarea portofoliilor proprii astfel încât la finalul fiecărei luni gaziere dezechilibrul înregistrat să tindă spre 0 (zero).
- 28.3. să ceară accesul la datele/documentele care au stat la baza întocmirii facturilor emise.

29. PRE este obligat:

- 29.1 să plătească integral facturile emise de către OST pentru serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă.
- 29.2 să respecte limita P_{flex} stabilită pentru serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă.